

Warszawa, 16 maja 2024 r.
KL/276/71/AM/2024

Pan
Michał Gramatyka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Cyfryzacji

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do publikacji najnowszej wersji projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (PKE) oraz projektu ustawy wprowadzającej ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (wPKE) (projekty datowane na 29 kwietnia br.), Konfederacja Lewiatan w załączeniu, przekazuje propozycje konkretnych zmian do obu projektów wraz z uzasadnieniem.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

Pani Marzena Sawicka – Dyrektorka Departamentu Telekomunikacji, Ministerstwo Cyfryzacji

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (PKE) oraz projektu ustawy wprowadzającej ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (wPKE) (projekty datowane na 29 kwietnia br.)

Stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (PKE) oraz projektu ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (wPKE) (projekty datowane na 29 kwietnia br.)

W pierwszej kolejności pragniemy docenić liczne zmiany wprowadzone w ostatniej wersji projektu, które w istotnej mierze usuwają nadmiarowe regulacje sektora telekomunikacyjnego.

Mając na uwadze zgłaszane w procesie opiniowania krytyczne uwagi pod adresem niektórych rozwiązań zachęcamy do pogłębionej dyskusji prawnej i ekonomicznej z ich autorami.

Przykładem przepisów, które mogą wymagać takiej dyskusji, jest art. 304 ust. 3 PKE, w którym Ministerstwo Cyfryzacji przywróciło zasadę pełnego odszkodowania. Rozwiązanie to jest niesłusznie krytykowane m.in. przez Prezesa UOKiK, pomimo tego, że w decyzji nr DOZIK 13/2022 zobowiązał on jednego z przedsiębiorców telekomunikacyjnych do stosowania odszkodowania w wysokości nieprzekraczającej sumy pozostałych do zapłaty opłaty abonamentowych. W wypowiedziach prasowych Minister Michał Gramatyka słusznie nawiązuje do rygorystycznych zasad zmiany umów zawartych na czas oznaczony przez dostawców usług – zasada *pacta sunt servanda* powinna obowiązywać obie strony umowy. Przede wszystkim jednak proponowane ograniczenie odszkodowania tylko na pierwszy rzut oka wydaje się korzystne dla konsumentów. W rzeczywistości służy tylko nierzetelnym płatnikom, a spowoduje pogorszenie ofert. Dostawcy usług obecnie często oferują taryfy z nawet 6 czy 9 miesiącami za 0 zł – obniżenie wysokości odszkodowania sprawiłoby, że takie oferty byłyby w oczywisty sposób nieopłacalne.

1. Art. 1 projektu ustawy wprowadzającej ustawę Prawo komunikacji elektronicznej (wPKE)

Propozycja legislacyjna:

Art. 1. *Ustawa z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 36 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem: (...).*

Uzasadnienie:

Drastyczne skrócenie okresu *vacatio legis* o połowę wpłynie w sposób istotny na zdolność przedsiębiorców telekomunikacyjnych do wdrożenia wszystkich niezbędnych zmian wynikających z ustawy Prawo komunikacji elektronicznej (dalej „PKE”). Z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością większość z wymaganych zmian nie zostanie wdrożona lub zostanie wdrożona w sposób niepełny, a w konsekwencji nieprawidłowy. Bez znaczenia pozostaje fakt znajomości przepisów projektu z uwagi na toczący się od niemal 4 lat proces legislacyjny, wskrzeszony na nowo w roku bieżącym, z

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

uwagi na to, iż każda wersja projektu wprowadzała istotne zmiany, uniemożliwiając przedsiębiorcom telekomunikacyjnym rozpoczęcie faktycznych prac wdrożeniowych. Co więcej, implementacja zmian w systemach oraz ponoszenie kosztów wdrożenia może mieć miejsce wyłącznie w sytuacji, kiedy adresat obowiązku zna finalną treść i zakres tego obowiązku, co w niniejszym projekcie nigdy nie miało miejsca. Projekt w dalszym ciągu się zmienia i ewolucji tej nie sposób przewidzieć. Brak jest naszej zgody na przyspieszenie terminu wejścia w życie ustawy z obawy o konieczność poniesienia wyższej kary finansowej kosztem głównych adresatów szeregu nowych obowiązków, czyli przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale także kosztem konsumentów, którzy – z uwagi na możliwy chaos związany z niepełnym wdrożeniem – nie będą mogli we właściwy sposób korzystać z usług komunikacji elektronicznej. Jest to tym bardziej bolesne, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie ponoszą jakiegokolwiek winy za to, iż doszło do opóźnienia w implementacji europejskiej dyrektywy oraz że opóźnienie to było na tyle istotne, iż wymusiło konieczność wszczęcia wobec Polski postępowania, które zakończyło się nałożeniem dotkliwej kary pieniężnej, która z każdym dniem jest coraz wyższa.

Skrócenie *vacatio legis* podyktowane zostało wyrokiem TSUE, nakładającym na Polskę kary finansowe w postaci ryczałtu w wysokości 4 milionów euro wraz z okresową karą pieniężną w wysokości 50 000 EUR dziennie oraz opinią Ministra do spraw Unii Europejskiej, zgodnie z którą usunięcie naruszenia nastąpi dopiero z chwilą wejścia w życie przepisów wdrażających dyrektywę 2018/1972. Z takim rozstrzygnięciem nie sposób się zgodzić z kilku powodów. Po pierwsze już z samej sentencji wyroku C-452/22 wynika, iż TSUE stwierdził naruszenie polegające na nieprzyjęciu przepisów i niepoinformowaniu o nich Komisji Europejskiej, nie zaś na niezapewnieniu stosowania przepisów krajowych. Gdyby przyjąć inne założenie, należałoby pod uwagę brać nie tylko zasadniczy okres *vacatio legis*, ale datę wejścia w życie ostatniego przepisu, tj. nawet 12 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy PKE. W innym przypadku możemy mówić jedynie o częściowym, niepełnym wejściu w życie tych przepisów. Ponadto TSUE dla skuteczności ustania uchybienia w przedmiotowym wyroku nie określa tego momentu, jak to miało miejsce w powoływanych w opinii Ministra do spraw Unii Europejskiej trzech wyrokach C-549/18, C-550/18, C-270/11, ponieważ wyroki te nakładały jedynie stawkę ryczałtową, podczas gdy w sprawie Polski została nałożona również grzywna dzienna, co nie pozwala w tym przypadku zastosowania analogii, dając pewną swobodę w ustaleniu takiego momentu. Sytuacja wydaje się zatem podobna, jak w przypadku wyroku przeciw Hiszpanii (C-658/19) oraz Belgii (C-543/17), w których również zastosowano stawkiienne.

2. Art. 1 pkt 3 wPKE

Postulat legislacyjny:

Art. 1. Ustawa z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 36 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

[...]

~~3) art. 301 ust. 1, który wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.~~

Uzasadnienie:

Najnowszy projekt utrzymał skrócony dla zakazu stosowania aneksów dłuższych niż 24 miesiące. Treść uzasadnienia powieli argumentację sprzed wielu lat, co wskazuje na brak analizy aktualnej sytuacji rynkowej – tym samym twierdzenie o potrzebie pilnego wejścia w życie przepisów jest gołosłowne (zakrawa na kuriozum, że ta wyjątkowo pilna potrzeba nie została zrealizowana w drodze wcześniejszej nowelizacji ustawy – Prawo telekomunikacyjne).

Tymczasem z uwagi na obowiązujący obecnie art. 56 ust. 4a ustawy Prawo telekomunikacyjne proponowane zmiany dotyczą wyłącznie aneksów do umów i to przede wszystkim w przypadku, w którym zawarcie aneksu połączone jest z zakupem urządzenia za przysłowiową złotówkę (tj. w modelu subsydiowanym) – wówczas dłuższy okres zobowiązania pozwala na obniżenie kwoty abonamentu związanej z zakupem subsydiowanego urządzenia. Warto tu podkreślić, że większość operatorów komórkowych w ostatnim czasie odeszło od stosowania modelu subsydiowanego.

Jednocześnie zaniechanie oferowania aneksów na okres dłuższy niż 24 miesiące jest poważnym wyzwaniem dla pozostałych przedsiębiorców wymagającym wdrożenia zupełnie nowych rozwiązań taryfowych i nie jest możliwy do przeprowadzenia w ciągu 7 dni.

W tak skomplikowanej materii zasady demokratycznego państwa prawa stoją przeszkodzie odstąpieniu od wyrażonej w art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych zasady co najmniej 14-dniowego *vacatio legis*, ale wręcz uzasadniają istotne wydłużenie tego okresu. Wskazujemy przy tym, że w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego brak *vacatio legis* dopuszczalny jest wyłącznie w przypadku zmian o charakterze technicznym (por. wyrok z dnia 2 grudnia 2014 r. Sygn. akt P 29/13).

3. Art. 1 ust. 4 wPKK

Propozycja legislacyjna:

Art. 1. Ustawa z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret piąte oraz art. 45 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 278, który wchodzi w życie z dniem 28 grudnia 2024 r.;
- 3) art. 301 ust. 1, który wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia;

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

- 4) *art. 356, art. 331, 349-350, art. 444-447 PKE, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;*
- 5) *art. 422 ust. 1 pkt 3 i 5 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 444 ust. 1 pkt 90, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.*

Uzasadnienie:

W przypadku, gdyby nie został uwzględniony zasadniczy postulat KL, związany z przywróceniem 6 miesięcznego *vacatio legis*, wnosimy o zmianę art. 1 wPKE, polegającą na przesunięciu wejścia w życie przepisów dotyczących kar pieniężnych w związku z brakiem realizacji obowiązków wynikających z przepisów ustawy PKE. Propozycja stanowi kompromis pomiędzy planami strony rządowej, aby ustawa PKE wchodziła w życie co do zasady już po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, co miałoby mieć wpływ na wysokość finalnej kary finansowej, nałożonej przez TSUE w związku z opóźnieniem z implementacją EKŁE, a faktycznymi możliwościami przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy nie będą w stanie wprowadzić wszelkich niezbędnych zmian w tak krótkim czasie. Niezależnie od postulatu związanego z przesunięciem terminu wejścia w życie przepisów dotyczących kar pieniężnych, postulujemy o wydłużenie okresu *vacatio legis* również do 6 miesięcy dla przepisów obejmujących zasady zwrotu niewykorzystanych środków z doładowań oraz zasady świadczenia usługi fakultatywnego obciążenia rachunku. Postulat ten wynika z faktu, iż zarówno przepisy dotyczące zwrotu środków prepaid, jak i usługi fakultatywnego obciążenia rachunku znacząco wybiegają poza przepisy europejskiej dyrektywy. Stoimy na stanowisku, iż przepisy, które nie wynikają z EKŁE, nie muszą wchodzić w życie wraz z innymi przepisami, które z dyrektywy EKŁE wynikają.

Ponadto wdrożenie wszystkich niezbędnych zmian w tym zakresie w tak krótkim czasie, z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, nie będzie możliwe. Przykładowo, wdrożenie całkowicie nowych wymagań dotyczących usług fakultatywnego obciążania rachunku wymaga wprowadzenia przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych olbrzymich zmian w systemach billingowych m.in. w zakresie mechanizmów dotyczących progów kwotowych, blokowania usług, przekazywania informacji na trwałym nośniku, autoryzacji oraz uzyskiwania zgody abonentów na świadczenie usług fakultatywnego obciążania rachunku (o ile taki obowiązek, wbrew naszym postulatom, zostanie utrzymany). Wprowadzenie tak znaczących zmian w systemach informatycznych nie będzie możliwe w terminie 3 miesięcy.

Państwo polskie, a w szczególności Ministerstwo Cyfryzacji, prowadzi również szereg projektów informatycznych i doskonale zdaje sobie sprawę, że okres 3-miesięczny jest w takich przypadkach dalece niewystarczający.

Warto tu podkreślić, że w przypadku ciążącego na Prezisie UKE obowiązku udostępnienia na BIP UKE minimalnej wymaganej przepustowości łącza dla usługi adekwatnego

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

szerokopasmowego dostępu do internetu (który nie wymaga wdrożenia informatycznego), *vacatio legis* zostało wydłużone do 6 miesięcy.

4. Art. 78 ust. 6 wPKK

Propozycja legislacyjna:

6. Dostawca usług telekomunikacyjnych, wprowadzając zmiany warunków umowy, o której mowa w ust. 1, wynikające wyłącznie z konieczności ich dostosowania do przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, podaje do publicznej wiadomości, publikując na swojej stronie internetowej, treść wprowadzonych zmian z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Dostawca usług telekomunikacyjnych informuje jednocześnie abonenta o tej zmianie, z wykorzystaniem krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), wskazując swoją stronę internetową, o której mowa w zdaniu pierwszym, zawierającej:

- 1) odnośnik do udostępnionych przez dostawcę usług treści zmian;
- 2) pouczenie o prawie do wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji tych zmian, z zastrzeżeniem konieczności zapłaty roszczenia, o którym mowa w ust. 4.

Uzasadnienie:

Przepis przejściowy zobowiązuje dostawców usług telekomunikacyjnych do poinformowania o zmianach warunków umowy, wynikających z konieczności ich dostosowania do przepisów PKK, poprzez podanie treści tych zmian do publicznej wiadomości, tj. publikację na swojej stronie internetowej, spełniającej jednak wymóg trwałego nośnika. W zamierzeniu projektodawcy zmiana miała stanowić dla dostawców usług telekomunikacyjnych ułatwienie i w istocie byłaby takim ułatwieniem, gdyby nie wprowadzony wymóg, aby strona ta mogła zostać uznana za trwały nośnik. Zgodnie bowiem choćby z wieloma opiniami Prezesa UOKiK strona internetowa sama w sobie nigdy nie będzie stanowiła trwałego nośnika, ponieważ władztwo nad stroną internetową pozostaje w rękach dostawcy usług telekomunikacyjnych. W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości dopuszcza się możliwość uznania strony internetowej za trwały nośnik wyłącznie w sytuacji, gdy jednocześnie:

- 1) umożliwia ona konsumentowi przechowywanie informacji adresowanych osobiście do niego w sposób umożliwiający dostęp do nich i odtworzenie ich w niezmienionej postaci, bez możliwości jednostronnego wprowadzenia przez dostawcę zmian do ich treści oraz
- 2) konsument jest zmuszony wejść na tę stronę internetową, aby zapoznać się z nowymi informacjami, a przekazaniu tych informacji towarzyszy aktywne zachowanie dostawcy zmierzające do podania do wiadomości konsumenta istnienia i dostępności tych informacji na wskazanej stronie internetowej.

Pragniemy zauważyć, iż dostępne na rynku rozwiązania techniczne typu blockchain, czy WORM, nie pozwalają na spełnienie tego obowiązku w tak krótkim czasie. Zwrócić bowiem należy uwagę na fakt, iż poinformowanie abonentów o zmianach nastąpić musi z miesięcznym wyprzedzeniem, co pozostawia dostawcom jedynie 2 miesiące, liczone od dnia ogłoszenia ustawy, na wdrożenie tych skomplikowanych i niezwykle kosztownych rozwiązań.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Innymi słowy – dostawcy usług nie będą w stanie zrealizować tego obowiązku i poinformować abonentów w sposób zaproponowany przez projektodawcę. Nieracjonalne i nieproporcjonalne jest również wprowadzanie takiego kosztownego wymogu wyłącznie dla wprowadzenia zmian wynikających z PKE, choć zgodnie z EKŁE samo PKE takiego wymogu nie nakłada dla kolejnych zmian wynikających ze zmiany przepisów prawa. Dlatego też w tym zakresie postulujemy o możliwość poinformowania abonentów w oparciu o obowiązujące przepisy prawa telekomunikacyjnego, które uprawniają dostawców do poinformowania abonentów o zmianach warunków umów, wynikających ze zmian przepisów prawa, poprzez ich udostępnienie na stronie internetowej, która nie musi jednak spełniać warunku trwałego nośnika w rozumieniu ustawy o prawach konsumentów. Ewentualnie, w razie nieuwzględnienia tej uwagi, wnosimy o możliwość poinformowania abonentów w sposób, określony w art. 306 PKE.

5. Art. 78 ust. 7 wPKE

Postulat legislacyjny:

6. Z zastrzeżeniem ust. 7, dostawca usług telekomunikacyjnych, wprowadzając zmiany warunków umowy, o której mowa w ust. 1, wynikające wyłącznie z konieczności ich dostosowania do przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, podaje do publicznej wiadomości, publikując na swojej stronie internetowej, treść wprowadzonych zmian z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Dostawca usług telekomunikacyjnych informuje jednocześnie abonenta o prawie do wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji tych zmian, z zastrzeżeniem konieczności zapłaty roszczenia, o którym mowa w ust. 4, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

7. Dostawca usług telekomunikacyjnych, wprowadzając zmiany warunków umowy, dokonując jednostronnej zmiany warunków umowy, o której mowa w ust. 1, w zakresie zmian określonych w wynikających wyłącznie z konieczności ich dostosowania do art. 308 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, przedstawia abonentowi będącemu konsumentem na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył zgłoszenie określone w art. 307 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1:

1) treść wprowadzonych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wejściem ich w życie;

2) informację o prawie abonenta do wypowiedzenia umowy, o której mowa w ust. 1, w przypadku braku akceptacji tych zmian, z zastrzeżeniem konieczności zapłaty roszczenia, o którym mowa w ust. 4, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

Uzasadnienie:

Konfederacja Lewiatan ze zdziwieniem przyjmuje wprowadzone zmiany, które istotnie utrudniają modyfikację historycznie zawieranych umów przez przedsiębiorców. Nie sposób zrozumieć intencji Ministerstwa Cyfryzacji wyrażonej w odniesieniu do uwag zgłaszanych m.in. przez Konfederację Lewiatan, która ogranicza możliwość wprowadzenia klauzuli modyfikacyjnej przewidzianej w art. 308 ust. 1 PKE wyłącznie do umów zawartych na czas nieokreślony.

W rezultacie umowy, które w chwili wejścia w życie ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej będą w trakcie czasu określonego, staną się umowami niezmiennymi, niezależnie od okoliczności, ponieważ praktyka decyzyjna Prezesa UOKiK dowodzi, że przedsiębiorca nie jest w stanie wprowadzić do umowy konsumenckiej klauzuli modyfikacyjnej bez... posiadania w tej umowie klauzuli modyfikacyjnej. Trudno również znaleźć uzasadnienie dla umieszczenia w przepisach wprowadzających PKE przepisu utrudniającego wdrożenie PKE do obowiązujących umów.

Podkreślić należy, że wprowadzenie zasad zmiany umów określonych w art. 308 ust. 1 PKE do umowy terminowej będzie miało skutek dla abonentów dopiero po upływie okresu zobowiązania, bo dopiero wtedy przedsiębiorca będzie mógł z nich skorzystać.

Ponieważ wprowadzenie klauzul modyfikacyjnych wynika z konieczności dostosowania umów do zmiany przepisów prawa, konieczne jest umożliwienie wprowadzenia zmian bez prawa abonenta do bezkosztowego wypowiedzenia umowy (ponownie – w żaden sposób nie narusza to trwałości zobowiązań stron w czasie określonym umowy, ponieważ nie wpływa na uprawnienia dostawcy usług w tym okresie).

Nadmiernym obciążeniem regulacyjnym jest przy tym zobowiązanie przedsiębiorców do poinformowania abonentów o tej zmianie w postaci odpowiadającej formie zawarcia umowy, podczas gdy w przypadkach związanych ze zmianami przepisów prawa samo PKE w art. 306 ust. 1 przewiduje wyłącznie trwałą nośnik (abonenci powszechnie posługują się adresami e-mail, ponieważ zdecydowana większość z nich otrzymuje fakturę elektroniczną). Nie sposób zrozumieć również, dlaczego tak daleko idące obostrzenia mają dotyczyć abonentów niebędących konsumentami, ponieważ nietrudno będzie znaleźć przypadki umów telekomunikacyjnych zawartych przez małych, lokalnych dostawców usług z dużymi przedsiębiorcami. Tymczasem projektowane zmiany w dłuższej perspektywie mogą zobowiązywać dostawców usług do świadczenia usług poniżej kosztów.

6. Art. 2 pkt 75 PKE

Propozycja legislacyjna:

[75) *usługa fakultatywnego obciążania rachunku – usługę polegającą na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi komunikacji elektronicznej lub usługi ubezpieczeniowe, lub pośredniczeniu*

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań”.

Uzasadnienie:

Definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku (UFOR), wbrew dotychczasowym stanowiskom wyrażanym przez Lewiatana, obejmuje nadal usługi komunikacji elektronicznej, które przecież nie wymagają dodatkowych wymogów, gdyż będą przedmiotem obszernej regulacji w PKE. Zwracamy uwagę, że często różne usługi komunikacji elektronicznej świadczą odrębne spółki na mocy osobnych umów zawartych z klientem (np. usługa dostępu do internetu oraz usługa telewizji), a dla wygody klientów są one rozliczane na jednym rachunku. Regulacje dot. UFOR nie powinny wprowadzać ograniczeń i dodatkowych wymogów dla możliwości oferowania w przyszłości usług komunikacji elektronicznej w ramach przytoczonego modelu. W związku z powyższym proponujemy zmianę brzmienia definicji usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

7. Art. 138 ust. 3 PKE

Propozycja legislacyjna:

Dodanie w art. 138 ust. 3 projektu ustawy PKE, dotyczącego procedury wydawania przez Prezesa UKE pozwoleń radiowych, zdania drugiego (względnie nowej jednostki redakcyjnej w tym artykule) o proponowanej poniżej treści:

„3. Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia wszczyna się na wniosek zainteresowanego podmiotu. Przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się w postępowaniu w sprawie wydania pozwolenia.”

Uzasadnienie:

W toku procesu uzyskiwania pozwoleń radiowych dla instalacji radiokomunikacyjnych wykorzystujących częstotliwości radiowe z tzw. pasma C (3,4-3,8 GHz) przydzielone przez Prezesa UKE w ramach zakończonej w ubiegłym roku aukcji, operatorzy zaczęli napotykać bardzo niepokojące zjawisko wnioskowania przez „stowarzyszenia” prowadzone przez osoby ze środowisk „antekomórkowych”, znane z wcześniejszych działań przeciwnych rozwojowi infrastruktury telekomunikacyjnej sieci ruchomych w Polsce, o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o wydanie pozwolenia radiowego na prawach strony.

Celem takiego działania jest wyłącznie opóźnienie lub utrudnienie procesu uzyskiwania pozwolenia radiowego w danym przypadku, a tym samym opóźnienie/umożliwienie uruchomienia konkretnej stacji bazowej wykorzystującej urządzenia radiowe objęte wnioskowanym pozwoleniem radiowym.

Zwracamy uwagę, że w szczególności w przypadku pozwoleń radiowych dla podmiotów posiadających rezerwację częstotliwości (tak jak poszczególni operatorzy dysponujący

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

częstotliwościami z pasma 3,4-3,8 GHz uzyskanymi w ramach zakończonej w ub.roku przez Prezesa UKE tzw. aukcji 5G) operator wnioskuje o przyznanie pozwolenia radiowego właśnie w ramach posiadanej rezerwacji częstotliwości, a więc w ramach zasobu, którego jest co do zasady jedynym i wyłącznym dysponentem i zgodnie z wymogiem nałożonym przez niego przez Prezesa UKE w treści rezerwacji częstotliwości. Tym samym, nie ma żadnej podstawy merytorycznej, aby w przypadku takiego postępowania o wydanie pozwolenia radiowego istniało uprawnienie – na podstawie przepisów ogólnych (art. 31 kpa) - do wnioskowania o dopuszczenie do udziału organizacji społecznej do udziału w postępowaniu na prawach strony. Zwracamy przy tym uwagę, że wszelkie zagadnienia o charakterze merytorycznym, takie jak przykładowo warunki wykorzystywania częstotliwości, czy analiza braku powodowania zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami, czy pozwoleniami radiowymi, są badane przez Prezesa UKE w ramach prowadzonego postępowania na podstawie obowiązujących przepisów (obecnie ustawy Prawo telekomunikacyjne, w przyszłości ustawy PKE) i również one nie są uzasadnieniem dla istnienia uprawnienia korzystania z art. 31 Kpa w przypadku postępowań o wydanie pozwolenia radiowego.

Należy zwrócić uwagę, że instytucja w postaci wyłączenia możliwości udziału na prawach strony w różnego rodzaju postępowaniach administracyjnych jest szerzej znana w polskim systemie prawnym. Tytułem przykładu wskazać art. 28 ust. 3 ustawy Prawo budowlane (gdzie przepis ten był panaceum właśnie na zjawisko intencjonalnego utrudniania procesów inwestycyjnych), czy art. 27 ust. 5 ustawy o ochronie danych osobowych, a i znajduje zastosowanie w samym projekcie PKE w innych miejscach (art. 234 ust. 3 projektu PKE dot. postępowania w sprawie zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi).

Zwracamy uwagę, że w przypadku braku wprowadzenia powyższej propozycji i dostrzeżenia faktycznej skuteczności tego rodzaju działań przez ich inicjatorów, **istnieje realne ryzyko sparaliżowania procesu uzyskiwania pozwoleń radiowych, a tym samym realizacji zobowiązań inwestycyjnych (terminowych, wolumenowych i jakościowych) związanych z rozwojem sieci mobilnych na terenie Polski, nałożonych przez Prezesa UKE w decyzjach rezerwacyjnych dotyczących częstotliwości z zakresu 3,4-3,8 GHz.**

8. Art. 262 ust. 7 PKE

Propozycja legislacyjna:

7. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów podlegają weryfikacji pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej biegłego rewidenta.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Uzasadnienie:

Projektowane przepisy przewidują, że badanie biegłego przeprowadzane jest w miesiącach wakacyjnych. Powoduje to trudności w sprawnej organizacji procesu audytu. W naszej ocenie, popartej wieloletnim doświadczeniem, możliwe jest rozpoczęcie audytu miesiąc wcześniej (w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku obrotowego). Dzięki temu audyt przesunie się na miesiące maj-lipiec. Usprawni to całą procedurę, bez wpływu na jakość danych i przekazanie wyników Prezesowi UKE w dotychczasowym terminie.

Utrzymywanie dotychczasowego stanu nie jest przy tym podyktowane żadnymi obiektywnymi przesłankami. Uzasadniając odmowę uwzględnienia zgłoszonej w tym zakresie w toku opiniowania uwagi MC wskazywało, że: *„Taki przepis obecnie funkcjonuje i daje więcej elastyczności w wyborze przez Prezesa UKE biegłego rewidenta. Skrócenie okresu na przeprowadzenia badania może zawęzić grono biegłych rewidentów gotowych go przeprowadzić.”* W praktyce okazuje się jednak, że liczba podmiotów mogących świadczyć takie usługi audytowe jest bardzo ograniczona i to ta okoliczność, a nie ewentualne przesunięcie procesu o jeden miesiąc ogranicza Prezesowi UKE elastyczność przy wyborze audytora.

9. Art. 262 ust. 8 PKE

Propozycja legislacyjna:

8. Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta do przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 7, wybranego po uwzględnieniu opinii przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

Uzasadnienie:

Obecna, a także proponowana w PKE forma wyboru audytora generuje bardzo wysokie koszty. Jak wskazywaliśmy już na wcześniejszym etapie, istnieje bardzo mała konkurencja w zakresie podmiotów ubiegających się o przeprowadzenie audytów regulacyjnych. Przekłada się ona na niską konkurencję cenową i wysokie koszty (w porównaniu do innych badań prowadzonych przez biegłych rewidentów). Zmienia się układ usług regulowanych, zmniejsza się obszar regulowany, więc ponoszenie wysokiego kosztu audytu do zmniejszającego się obszaru regulacji jest nieadekwatne. Ponadto zmiana kosztu audytu powinna być racjonalna, obiektywna i nie powinna przekraczać zmian podobnych usług na rynku lub CPI (wskaźnika inflacji).

W tym kontekście, w odniesieniu do zgłoszonej w ramach opiniowania MC stwierdziło, że: *„Przepisy Pke dotyczące wyboru biegłego rewidenta gwarantują jego niezależność i rzetelność. Natomiast wybór biegłego rewidenta przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w porozumieniu z Prezesem UKE może tylko wydłużyć to postępowanie”.* Aby uniknąć wrażenia, że propozycja zmierza do ograniczenia swobody Prezesa UKE przy wyborze

audytora proponujemy, by Prezes UKE jedynie brał pod uwagę opinię przedsiębiorcy, bez utraty decydującej roli organu. Biorąc pod uwagę, że przedsiębiorcy także zależy na sprawnym i terminowym zrealizowaniu obowiązków dotyczących audytu, groźba przedłużenia postępowania nie występuje. Skutkiem proponowanej zmiany będzie jedynie urealnienie kosztów, które ponosi przedsiębiorca narażony na skutki braku konkurencji na rynku usług audytu regulacyjnego.

10. Art. 288 ust. 4 PKE

Propozycja legislacyjna:

~~4. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej nie może być zawarta z dostawcą usług w gospodarstwie domowym poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta. Umowa ta zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa jest nieważna.~~

Uzasadnienie:

Obecna treść projektu prowadzi do faktycznej likwidacji kanału sprzedaży door2door (D2D).

Całkowity zakaz sprzedaży door2door znacząco utrudni, a być może nawet uniemożliwi, prowadzenie sprzedaży usług na obszarach o małej gęstości zaludnienia, np. obszarach objętych dofinansowaniami do budowy sieci (POPC, KPO, FERC). Na obszarach tych nie funkcjonuje zorganizowana, łatwo dostępna konsumentom sieć punktów sprzedaży i zdecydowana większość sprzedaży w tym segmencie rynku odbywa się właśnie z wykorzystaniem kanału D2D. Zakaz zawierania umów door2door może powodować pogłębienie wykluczenia cyfrowego tych rejonów oraz ograniczenie zwrotów z inwestycji poczynionych przez operatorów w te sieci. Jednocześnie, może to stanowić czynnik rezygnacji z dalszych inwestycji w dofinansowane sieci (KPO/FERC).

Nieuczciwe praktyki, które nie mają charakteru masowego, powinny być zwalczane przez Prezesa UKE i Prezesa UOKiK, a nie skutkować ograniczeniem możliwości działania przez uczciwych przedsiębiorców. Wydaje się przy tym, że wydawane przez Prezesa UOKiK decyzje przyczyniły się, jeśli nie do wyeliminowania, to do istotnego ograniczenia szkodliwych praktyk w sektorze telekomunikacyjnym. W ramach oceny skutków regulacji istotne znaczenie ma odpowiedź na pytanie czy problem konsumencki opisywany w uzasadnieniu do projektu ustawy jest nadal aktualny.

Z perspektywy działalności oszukańczych firm nieważność umowy i tak nie ma istotnego znaczenia, ponieważ zysk z nieuczciwych praktyk i tak zasadza się na dobrowolnej zapłacie przez abonentów wynagrodzenia bez podejmowania próby zakwestionowania ważności

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

umowy. Możliwość unieważnienia umowy zawartej pod wpływem oszukańczych praktyk przedsiębiorcy przewiduje art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Wnosimy o poddanie proponowanej regulacji szczegółowej analizie pod kątem zgodności z zasadą zupełnej harmonizacji wynikającą z dyrektywy 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów oraz dyrektywy 2005/29/WE z dnia 11 maja 2005 r. o nieuczciwych praktykach handlowych.

Dyrektywa 2011/83/WE w sposób zupełny określa wymogi związane z zawieraniem umów poza lokalem przedsiębiorstwa. Art. 9 ust. 1a tejże dyrektywy stanowi, że:

„1a. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy, zgodnie z którymi okres na odstąpienie od umowy wynoszący 14 dni, o którym mowa w ust. 1, zostaje wydłużony do 30 dni w przypadku umów zawieranych w kontekście nieumówionych wizyt przedsiębiorcy w domu konsumenta lub wycieczek zorganizowanych przez przedsiębiorcę, których celem lub skutkiem jest promocja lub sprzedaż produktów konsumentom, z myślą o ochronie uzasadnionych interesów konsumentów w odniesieniu do agresywnych lub wprowadzających w błąd praktyk marketingowych lub sprzedażowych. Takie przepisy muszą być proporcjonalne, niedyskryminujące i muszą być uzasadnione ochroną konsumenta”.

W naszym przekonaniu dyrektywa 2011/83 w sposób wyczerpujący reguluje tryb zawierania umów poza lokalem i przewiduje też jedyną możliwą opcję ochronną dla konsumenta w przypadku zawarcia takiej umowy podczas nieumówionej wizyty, którą jest wydłużenie terminu na odstąpienie od umowy.

Zakaz zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa podczas nieumówionej wizyty stoi w sprzeczności z dyrektywą 2005/29/WE o nieuczciwych praktykach handlowych. Dyrektywa ta wprowadziła zamkniętą listę praktyk handlowych nieuczciwych w każdych okolicznościach, która stoi na przeszkodzie wszelkim przepisom krajowym ustanawiającym podobny zakaz w stosunku do praktyk rynkowych. Przekonało się o tym również państwo polskie, ponieważ TS UE w wyroku z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie C-522/08 Telekomunikacja Polska uznał za sprzeczny z dyrektywą przepis prawa telekomunikacyjnego, który zakazywał uzależniania zawarcia umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych od zawarcia przez użytkownika końcowego umowy o świadczenie innych usług lub nabycia urządzenia u określonego dostawcy.

Powyższą argumentację potwierdza stanowisko Prezesa UOKiK wyrażone w toku konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (odpowiedź na uwagę nr 44, Stanowisko do uwag zgłoszonych do projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (KONSULTACJE PUBLICZNE),

Warszawa, 8.12.2021 r.
<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12348651/12800332/12800333/dokument536462.pdf>
, gdzie Prezes UOKiK odpowiadając na zgłoszony przez stowarzyszenie konsumenckie postulat wyjaśnił, że:

„Nie można natomiast skonstruować dodatkowej stypizowanej nieuczciwej praktyki rynkowej, ponieważ dyrektywa 2005/29/WE dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym stanowi harmonizację maksymalną”.

Warto przy tym zwrócić uwagę, że cel tej regulacji jest taki sam jak w przytoczonym powyżej art. 9 ust. 1a dyrektywy 2011/83, czyli ochrona przed agresywnymi lub wprowadzającymi w błąd praktykami przedsiębiorców, co samo w sobie przesądza, że proponowana regulacja dotyczy praktyki rynkowej. Element zaskoczenia, który może towarzyszyć nieumówionej wizycie, może być zatem kwestionowany wyłącznie wówczas, kiedy jednocześnie doszło do wprowadzenia konsumenta w błąd (praktyka rynkowa wprowadzająca w błąd) lub nękania, przymusu lub bezprawny nacisk (agresywna praktyka rynkowa).

11. art. 286 ust. 2 PKE

Propozycja legislacyjna:

~~2. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, może zawrzeć informacje przedumowne określające:~~

~~1) zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej;~~

~~2) wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej w cenniku.~~

Uzasadnienie:

Z zadowoleniem przyjmujemy zmiany, które rezygnują z ograniczenia liczby dozwolonych dokumentów umownych, w tym dopuszczają posługiwanie się przy zawarciu umowy dodatkowymi wzorcami w odniesieniu do konkretnych rozwiązań taryfowych czy usług dodatkowych; w celu uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych należałoby jednak usunąć postanowienia rozdzielające informacje przedumowne pomiędzy regulamin świadczenia usług a cennik, skoro dostawcy mogą posługiwać się różnymi wzorcami umownymi. Warto przy tym zauważyć, że na gruncie analogicznej regulacji zawartej w ustawie – Prawo telekomunikacyjne pewne ogólne zasady świadczenia usług ulegają pewnej modyfikacji na poziomie taryfowym, choćby w zakresie szacunkowej maksymalnej prędkości transmisji danych (nie sposób posługiwać się odrębnymi regulaminami świadczenia usług w odniesieniu do taryf z różnym limitem przepływności).

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

12. Art. 289 ust. 1 i 2 PKE

Propozycja legislacyjna:

~~Art. 289. 1. Umowa o świadczenie usług przedpłaconych zawierana z konsumentem obejmuje informacje, o których mowa w art. 288 ust. 1:~~

~~1) pkt 3 – które w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej;~~

~~2) pkt 2, 4, 5, 8-10, 13 i 14 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych.~~

1. W przypadku usług przedpłaconych świadczonych abonentowi będącemu konsumentem, informacje, o których mowa w art. 285 oraz art. 288 ust. 1 pkt 2,4,5, 8-10, 13 i 14, dostawca przekazuje w ramach informacji przedumownych. W przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej informacja, o której mowa w art. 288 ust. 1 pkt 3, udostępniana jest w pakiecie startowym usługi przedpłaconej.

~~2. Abonent będący stroną umowy o świadczenie usług przedpłaconych w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy usług adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.~~

~~3. Dostawca usług komunikacji głosowej niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usług przedpłaconych informuje konsumenta, przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), o możliwości oraz sposobie skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 331 ust. 1.~~

Uzasadnienie:

Niezrozumiałe dla Konfederacji w przypadku usług pre-paid jest wprowadzenie obowiązku posługiwania się zarówno wzorcem umowy, jak też regulaminu świadczenia usług; jedyny skutek tego przepisu będzie taki, że podstawowe zasady świadczenia usług, które do tej pory były zawarte w jednym regulaminie, zostaną rozdzielone pomiędzy dwa dokumenty – intencją Ministerstwa było raczej ograniczanie liczby wzorców dostarczanych abonentom a

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

w tym przypadku wprowadzenie wskazanego przepisu zwiększy liczbę dokumentów bez żadnego uzasadnienia.

W związku ze zmianami proponowanymi w art. 306-308 PKE, ust. 2 staje się zbędny i powinien zostać usunięty.

13. Art. 293 ust. 2 PKE

Propozycja legislacyjna:

2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 285–288, art. 300, art. 301 ust. 1, art. 303, art. 304 ust. 3 oraz art. 331, ~~jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.~~

Uzasadnienie:

Przepis wskazany w art. 293 ust. 1 wymienia *essentialia negotii* umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranej z abonentem będącym tzw. dużym B2B. A zatem chodzi tutaj o podmiot niebędący ani konsumentem, ani mikro lub małym przedsiębiorcą, bądź organizacją pozarządową. Jest to szczególna grupa podmiotów, głównie spółek kapitałowych, posiadająca u danego dostawcy setki kart SIM. W odniesieniu do tej grupy abonentów co do zasady zawierane umowy są negocjowane indywidualnie, nierzadko także na wzorcach przedstawionych przez samych abonentów. Występują jednak przypadki, kiedy abonent taki zawiera umowę na standardowych warunkach, tj. warunkach ogólnie dostępnych dla innych przedsiębiorców. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 293 ust. 2, dostawcy usług telekomunikacyjnych zobowiązani będą do przekazania takim abonentom m.in. informacji przedumownych oraz zwięzłego podsumowania warunków umowy. Jednocześnie dostawca – z uwagi na brak podstawy prawnej – nie ma możliwości pozyskania od takiego abonenta zgody, aby konkretne przepisy, wskazane w art. 293 ust. 2, nie miały do nich zastosowania. Paradoksalnie taka możliwość przysługuje mniejszym podmiotom, tj. mikro i małym przedsiębiorcom – podmioty te mogą wyrazić zgodę, aby konkretne przepisy, właściwe dla konsumentów nie miały do nich zastosowania. W naszej ocenie stanowi to oczywisty błąd, ponieważ skoro dostawca usług telekomunikacyjnych może pozyskać taką zgodę od mniejszych podmiotów, to tym bardziej powinien móc pozyskać taką zgodę od tzw. dużego B2B. Jest to tym bardziej niepotrzebne, iż przedsiębiorcy będący tzw. dużym B2B, posiadają w swojej firmie osoby, który stanowią punkt kontaktu z dostawcą usług i są znakomicie zorientowani w ofertach i usługach dostawcy oraz sytuacją na danym koncie abonenckim. Dlatego też – w celu ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej przez te podmioty w zakresie zawierania umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej oraz codziennej praktyki zawierania takich umów na zasadach negocjowanych, pożądane jest usunięcie ostatniej części zdania z art. 293 ust. 2. W innym przypadku wymuszać to będzie na dostawcach usług konieczność wprowadzenia dualizmu w systemach

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

teleinformatycznych, zaś po stronie samych abonentów – powodować konfuzję co do braku jednolitości procesu zawierania umowy i jego automatycznego wydłużenia.

14. Art. 306 PKE

Propozycja legislacyjna:

Art. 306. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy:

1) konieczność wprowadzenia zmian wynika:

a) bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, ~~w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług,~~

b) ~~z decyzji Prezesa UKE~~ z decyzji lub postanowień administracyjnych, zaleceń organów administracji, w szczególności Prezesa UKE lub Prezesa UOKiK;

2) proponowane zmiany:

a) są wyłącznie na korzyść abonentów, w tym powodują obniżenie cen usług komunikacji elektronicznej lub dodanie nowej usługi,

b) mają charakter wyłącznie administracyjny i nie pociągają za sobą negatywnych skutków dla abonentów,

c) wynikają ze zmiany stawek podatku od towarów i usług;

d) dotyczą wyłącznie danych identyfikujących lub kontaktowych dostawcy – w przypadku umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej.

2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę z uwzględnieniem konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1, podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść proponowanych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Okres ten może być krótszy, jeżeli publikacja aktu prawnego, z którego wynika konieczność wprowadzenia zmian, następuje z wyprzedzeniem krótszym niż miesiąc przed jego wejściem w życie lub okres taki wynika z ~~decyzji Prezesa UKE~~ decyzji lub postanowień administracyjnych lub z zaleceń organów administracji, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

4. Bezwzględnie po publikacji, o której mowa w ust. 3, dostawca usług:

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

1) doręcza na trwałym nośniku abonentowi, który udostępnił adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług komunikacji elektronicznej umożliwi korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej, na jeden z tych adresów, podane do publicznej wiadomości informacje, o których mowa w ust. 3, oraz

2) informuje na trwałym nośniku abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.

5. Przekazania informacji, o których mowa w ust. 4, nie stanowi przekazanie przez dostawcę usług, z wykorzystaniem krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), odnośnika do możliwej do pobrania informacji udostępnionej przez dostawcę usług na jego stronie internetowej.

~~6. Dostawca usług komunikacji elektronicznej niezwłocznie informuje abonentów będących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej o zmianie swoich danych identyfikujących lub kontaktowych na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie otrzymywania tych informacji na piśmie na wskazany adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej. Informacja o powyższych zmianach nie stanowi zmiany warunków umowy.~~

7. Dostawca usług komunikacji elektronicznej dla abonentów niebędących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej informacje o zmianie swoich danych identyfikujących lub kontaktowych. Informacja o powyższych zmianach nie stanowi zmiany warunków umowy.

Uzasadnienie:

Konfederacja Lewiatan dostrzega potrzebę doprecyzowania przepisów obecnego art. 306, który uprawnia dostawców do żądania odszkodowania w razie skorzystania przez abonenta z prawa do rozwiązania umowy, jeżeli zmiana takiej umowy wynika z określonych w tym przepisie przypadkach.

W ust. 1 punkt 1 podpunkt b) wskazano tylko na decyzję Prezesa UKE. Jednak dostawcy usług muszą nieraz zmieniać dokumenty nie tylko w wyniku takich decyzji, ale także np. zaleceń Prezesa UKE, decyzji Prezesa UOKiK, na drodze polubownego uzgodnienia z organem administracji. Dlatego proponujemy rozszerzenie wskazania, tak by obejmowało także inne przypadki zmian wynikające z działań administracji.

W ust. 4 opisano mechanizm informowania o zmianach dotyczących danych identyfikujących dostawcę i zmianach kontaktowych. Wydaje się, że dla tego typu zmian wymagania są zbyt daleko idące. Jeżeli przewidziano uproszczony sposób komunikacji zmian warunków umowy, nawet tak ważnych, jak cena usług, to tym bardziej zasadne jest, aby w taki sposób informować o zmianach kontaktowych, czy identyfikujących. Podstawowe dane

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

przedsiębiorców znajdują się przy tym na wysyłanych do konsumentów rachunkach telekomunikacyjnych, w związku z czym niezależnie otrzymują bezpośrednio informacje o aktualnych danych – bez konieczności generowania dodatkowej korespondencji, w tym w formie papierowej.

Jednocześnie zupełny charakter harmonizacji wynikający z dyrektywy EKŁE wyklucza dookreślanie formy trwałego nośnika, stąd proponowane zmiany w tym zakresie. Konieczne jest przy tym doprecyzowanie, że realizacja tego obowiązku jest możliwa w przypadku udostępnienia przez abonenta stosownych danych kontaktowych, co nie jest oczywiste w przypadku usług przedpłaconych.

15. Art. 307 PKE

Propozycja legislacyjna:

Art. 307. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, jeżeli konieczność wprowadzenia zmiany wynika z innych obiektywnych okoliczności niż wskazane w art. 306 ust. 1, ~~na które dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu i których nie mógł przewidzieć~~, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy.

2. *W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. Abonent, który nie korzystał w ciągu roku poprzedzającego ogłoszenie o zmianie umowy z usługi lub funkcjonalności, której zmiana dotyczy, z wyłączeniem usług i funkcjonalności wskazanych w podsumowaniu głównych elementów informacji przedumownych, o którym mowa w art. 287 ust. 1, może wypowiedzieć umowę z uwzględnieniem konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1.*

3. *Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1:*

1) *doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku ~~w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4,~~*

2) *doręcza abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług komunikacji elektronicznej umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej, ~~zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres na jeden~~*

~~z tych adresów, treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4,~~

3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany

– z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie, informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.

~~4. Abonent może żądać doręczania treści każdej proponowanej zmiany w formie innej niż wskazana w ust. 3, wskazując w tym celu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług komunikacji elektronicznej umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.~~

5. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna uprawnienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje wyłącznie użytkownikom końcowym będącym konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Uzasadnienie:

Zastosowany w ostatnim projekcie ustawy PKE w zakresie możliwości zmian umów zawartych na czas oznaczony, zdaje się być - w porównaniu z regułami stosowanymi w innych sektorach gospodarki - zdecydowanie zbyt daleko idący. Żadnej innej branży nie są znane przepisy, które ograniczają możliwość dokonywania zmian umowy do konieczności ich wprowadzenia, która to konieczność wynikać ma li tylko z przyczyn obiektywnych i niezależnych od dostawcy. W ocenie Izby stosowanie tego typu praktyk wyłącznie do rynku telekomunikacyjnego stanowi dyskryminację i ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej. Przykładem okoliczności, na którą dostawcy nie mają wpływu, może być zaprzestanie nadawania programu telewizyjnego przez nadawcę. W praktyce bardzo możliwa jest sytuacja, w której koszty hurtowej świadczonej usługi istotnie wzrosną. Dostawca usług ma wpływ na możliwość przedłużenia takiej hurtowej umowy, ale w niektórych przypadkach może prowadzić to wręcz do świadczenia usług poniżej kosztów.

W każdym razie absolutnie niezbędną zmianą jest odrzucenie wprowadzonej z inicjatywy Prezesa UOKiK zmiany, zgodnie z którą zmiana umowy może nastąpić tylko z przyczyn, których dostawca nie mógł przewidzieć. Minister Cyfryzacji słusznie wskazywał, że taka zmiana „doprowadziłaby do sytuacji, w której przepis nie byłby możliwy do zastosowania w praktyce, tzn. byłby przepisem martwym, a przedsiębiorca nigdy nie mógłby dokonać jednostronnej zmiany umowy” (Zestawienie uwag do projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej z 18 kwietnia 2024 r., KRM-0610-23-24). Tym bardziej musi dziwić, że taka zmiana została jednak wprowadzona do projektu ustawy.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Trzeba mieć na uwadze, że szereg wyjątkowych zdarzeń, które miały miejsce w ostatnich latach (wojna w Ukrainie, pandemia, jak też aktualna sytuacja geopolityczna) może istotnie wpływać na podejście Prezesa UOKiK do tego jakie zmiany powinny być obecnie przewidywane przez przedsiębiorców a jakie nie – i w konsekwencji zawężyć możliwość wprowadzania zmian do umów do zera. Proponowana zmiana mogłaby np. prowadzić do braku możliwości zmiany umowy w przypadku zaprzestania nadawania programu telewizyjnego, co jest okolicznością stosunkowo częstą (a przez to generalnie możliwą do przewidzenia), na którą jednak dostawca usług nie ma najmniejszego wpływu, jak również nie może przewidzieć który kanał zostanie wycofany. W powyższym przypadku przedsiębiorca nie ma również żadnej możliwości takiego sformułowania umowy z abonentem, aby uwzględnić przewidywane zmiany już na etapie jej zawierania.

W naszej ocenie zasadne jest również, aby dostawcy mogli rezygnować z różnych usług i funkcjonalności pobocznych, dostępnych w ramach usługi głównej bez ryzyka wykorzystywania tego faktu przez klientów, dla których taka zmiana jest obojętna, ponieważ z danej usługi, funkcjonalności nie korzystają i prawdopodobnie nigdy nie mieli zamiaru korzystać.

Sytuacja, w której każdy abonent ma prawo do bezkosztowego wypowiedzenia umowy w związku z tym, że dostawca usuwa najbardziej anachroniczne usługi, z których niemal nikt nie korzysta tylko dlatego, że teoretycznie i potencjalnie abonent jednak może z nich skorzystać jest nieuzasadniona. Jeżeli abonent z usługi nie skorzystał ani razu przez połowę okresu oznaczonego umowy jest wysoce prawdopodobne, że już z takiej usługi nie skorzysta.

Dlatego też koniecznym staje się poluzowanie tego restrykcyjnego pancerza regulacyjnego związanego z możliwością dokonywania zmian umów zawartych na czas oznaczony, poprzez zastosowanie regulacji właściwej dla umów zawartych na czas nieoznaczony. W przypadku jednak braku uwzględnienia tego postulatu wnosimy o wprowadzenie zmiany art. 307 ust. 1-2 w brzmieniu przedstawionym w propozycji legislacyjnej.

Konfederacja Lewiatan postuluje również konsekwentnie doprowadzenie do zgodności z EKŁE poprzez usunięcie doprecyzowania postaci trwałego nośnika, co jest sprzeczne z zasadą zupełnej harmonizacji przewidzianej w dyrektywie.

16. Art. 308 ust. 1 PKE

Propozycja legislacyjna:

Art. 308.

1. *Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas nieokreślony lub umowy, o której mowa w art. 302 ust. 1, jeżeli możliwość wprowadzania*

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić – w przypadku wystąpienia przewidzianych w treści umowy okoliczności, w szczególności takich jak:

- a) okoliczności określone w art. 307 ust. 1 ustawy,
- b) zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych,
- c) wzrost cen towarów i usług związanych ze świadczoną usługą,
- d) wzrost obciążeń publicznoprawnych,
- e) wzrost kosztów ogólnych prowadzenia działalności i obsługi klienta,
- f) zmiana orzecznictwa lub zmiana interpretacji prawa wyrażona w komunikatach lub wytycznych organów administracji publicznej, w zakresie dotyczącym zasad świadczenia usługi,
- g) poniesienie istotnych nakładów inwestycyjnych na rozwój sieci lub zwiększenie jakości świadczonych usług,
- h) usunięcie z oferty usługi lub zmiana jej parametrów z powodu zmian technologicznych lub organizacyjnych.

[...]

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1:

1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku ~~w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4,~~

2) doręcza abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług komunikacji elektronicznej umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej, ~~zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres jeden z tych adresów, treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4,~~

3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany

– z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie, informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.

Uzasadnienie:

W toku uprzednich konsultacji Ministerstwo Cyfryzacji wyjaśniało, że intencją przepisów ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej było umożliwienie dostawcom usług

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

swobodnego dokonywania zmian umów zawartych na czas określony. Taka intencja w ocenie KL znajduje odzwierciedlenie w treści przepisów projektu ustawy, które jedynie w przypadku zmiany umów terminowych wymagają spełnienia kwalifikowanych okoliczności przewidzianych w umowie. W przypadku umów zawartych na czas nieoznaczony jedynym warunkiem jest wystąpienie przewidzianej w niej okoliczności.

Jednak w świetle działalności Prezesa UOKiK, który neguje wszelkie zmiany cen, istnieje poważna obawa, że organ ochrony konsumentów nie podzieli powyższej argumentacji.

W komunikacie prasowym dotyczącym Vectra SA¹ Prezes UOKiK zakwestionował takie przesłanki zmiany umowy jak „wzrost obciążeń publicznoprawnych” czy „wzrost kosztów lub nakładów związanych ze świadczoną usługą”, kwestionując ogólny charakter tych sformułowań. W innych przypadkach Prezes UOKiK podnosi również, że przesłanka zmiany umowy powinna być weryfikowalna przez konsumenta, co wyklucza zmianę umów konsumenckich w przypadku wzrostu kosztów hurtowych, które przecież są objęte tajemnicą przedsiębiorstwa (poza usługami regulowanymi). W rezultacie nawet, jeśli koszty hurtowe wzrosną o 100 %, przedsiębiorca nie byłby uprawniony do zmiany umowy abonenckiej, będą zmuszonym do jej wieczystego świadczenia w niezmienionej cenie.

Weryfikowalną przesłanką jest niewątpliwie zmiana wskaźnika towarów i usług, jednak i w tym przypadku Prezes UOKiK mnoży przeszkody dla dokonywania podwyżek, kwestionując m.in. „przerzucenie na konsumentów całej odpowiedzialności za zmieniającą się sytuację gospodarczą”.

Niepewność co do możliwego do zaakceptowania przez Prezesa UOKiK zakresu dopuszczalnych zmian prowadzi do daleko idącej niepewności prawa i wpływa negatywnie na działalność gospodarczą dostawców usług telekomunikacyjnych, którzy nierzadko dopiero z orzeczeń sądowych wydanych w wyniku zaskarżenia decyzji Prezesa UOKiK dowiadują się o ostatecznie obowiązującej wykładni ogólnie sformułowanych przepisów i klauzul generalnych. W tych okolicznościach niezbędne jawi się ustawowe usankcjonowanie podstawowych przypadków uzasadnionych zmian umów w celu zapewnienia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym pewności prawnej.

17. art. 326 ust. 2 – konsekwencje braku przeniesienia numeru telefonu

Propozycja legislacyjna:

2. Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 325 ust. 6:

- 1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta;*

¹ <https://uokik.gov.pl/vectra-i-klauzule-inflacyjne-zarzuty-prezesa-uokik> , dostęp 28.02.2024 r.

- 2) ~~z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta, chyba, że do przeniesienia przydzielonego numeru nie doszło z przyczyn zależnych od abonenta, w tym jego rezygnacji ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej.~~

Uzasadnienie:

Projektowane przepisy regulują wpływ braku przeniesienia numeru na stosunki umowne z dotychczasowym i nowym dostawcą, przewidując wygaśnięcie umowy z nowym dostawcą usług z wyłączeniem przypadku rezygnacji abonenta z przeniesienia numeru. To wyłączenie nie jest jednak wystarczające i może w konsekwencji prowadzić do niekorzystnych dla abonentów zmian praktyki operatorskiej, która obecnie przewiduje możliwość dokonania wszelkich formalności związanych z przeniesieniem numeru podczas jednego procesu sprzedażowego.

Wygaśnięcie umowy z nowym dostawcą usług będzie miało bowiem istotny wpływ na umowy, które są powiązane z promocyjnym urządzeniem końcowym w rozumieniu PKE – czyli przysłowiowym telefonem za złotówkę sprzedawanym w modelu subsydiowanym.

Do zmiany dostawcy z winy abonenta dochodzi bowiem nie tylko w przypadku jego rezygnacji, ale również w takich przypadkach jak wskazanie przez niego błędnych danych, co obejmuje w szczególności następujące przypadki:

- dane różniące się od danych będących w posiadaniu dotychczasowego dostawcy usług;
- niezgodny typ umowy, np. jeśli abonent składa wniosek o przeniesienie numeru z usługi pre-paid, a operator-dawca weryfikuje numer jako usługę post-paid lub odwrotnie (należy pamiętać, że w zależności od usługi wykorzystanie mają inne procesy i nie mogą być stosowane dowolnie);
- po złożeniu wniosku okazuje się, że numer abonenta nie jest aktywny u dawcy.

W każdym z powyższych przypadków do przeniesienia numeru nie dojdzie z przyczyn zależnych od abonenta i wymagane jest ponowienie wniosku poprzedzone usunięciem przyczyny niezgodności danych (np. ich aktualizacja u operatora – dawcy). Jeżeli abonent nie ponowi wniosku, proces zmiany dostawcy nie dojdzie do skutku z winy abonenta. Obecne brzmienie przepisów skutkuje tym, że w takim przypadku abonent będzie mógł zatrzymać urządzenie kupione za przysłowiową złotówkę, a nowy dostawca usług nie będzie miał żadnych podstaw (umowa uważana za niezawartą) do dochodzenia odszkodowania.

Zwracamy dodatkowo uwagę na fakt, że ani operatorom-dawcom, ani tym bardziej biorcom, nie zależy na blokowaniu procesu przenośności numerów z uwagi na fakt, że:

- proces jest nadzorowany przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej i przeprowadzany od początku do końca z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu zapewnianego przez Prezesa UKE,

- za opóźnienie w realizacji procesu abonentowi przysługuje odszkodowanie w wysokości $\frac{1}{4}$ sumy opłat miesięcznych liczonej według rachunków za usługi telekomunikacyjne z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych.

Z uwagi na powyższe niezbędne jest rozszerzenie przesłanek wyłączających wygaśnięcie umowy z nowym dostawcą usług na wszystkie przypadki, w których do przeniesienia numeru nie doszło z winy abonenta:

18. Art. 349 oraz art. 72 wPKK

Propozycja legislacyjna:

Art. 349. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, który świadczy usługi fakultatywnego obciążania rachunku, jest obowiązany oferować abonentom co najmniej cztery progi kwotowe, które wynoszą 35, 70, 100 i 200 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.

2. W przypadku gdy abonent nie wybrał progu kwotowego, próg ten wynosi 100 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.

3. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do:

- 1) natychmiastowego poinformowania abonenta o tym fakcie;
- 2) zablokowania możliwości nabycia towarów lub usług z wykorzystaniem usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

4. Po osiągnięciu progu kwotowego w danym okresie rozliczeniowym, a w przypadku jego braku – w danym miesiącu kalendarzowym, świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku jest możliwe wyłącznie po określeniu przez abonenta wyższego progu kwotowego, do wysokości tego progu.

5. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany na żądanie abonenta do niezwłocznego i nieodpłatnego zablokowania abonentowi możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.

6. Żądanie abonenta, o którym mowa w ust. 5, może zostać wyrażane i wycofane przez cały okres obowiązywania umowy.

7. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, potwierdza abonentowi na trwałym nośniku:

- 1) wybrany przez abonenta próg kwotowy, o którym mowa w ust. 1, lub
- 2) wyrażone albo wycofane żądanie, o którym mowa w ust. 6.

Uzasadnienie:

Z ogromnym rozczarowaniem przyjmujemy wprowadzoną w ramach autopoprawki zmianę, przywracającą poprzednie brzmienie przepisów związanych ze świadczeniem usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Wydawać by się mogło, iż po wielu latach rozmów,

member of

member of

dziesiątek przeprowadzonych warsztatów ze stroną rządową, udało się wypracować kompromis, polegający na poluźnieniu tego nadmiarowego gorsetu regulacyjnego w postaci restrykcyjnych przepisów dotyczących usług świadczonych w modelu Direct Carrier Billing. Wyrazem tego kompromisu jest ostatnia wersja projektu ustawy, datowana na 29 kwietnia br., w której Projektodawca odchodzi o obowiązku pozyskania przez dostawców usług zgody w ogóle na możliwość świadczenia takich usług (wprowadzenie tzw. opt-out w miejsce opt-in) oraz zwiększenie domyślnego progu kwotowego z 70 do 100 zł. Wprowadzenie tej zmiany było ze wszech miar słuszne zarówno z punktu widzenia konsumentów, którzy coraz chętnie sięgają po tę formę płatności za usługi płacone w internecie, zwiększając swobodę w korzystaniu z tego formy, jak i z punktu widzenia dostawców usług, umożliwiając im dalszy rozwój usługi stanowiącej alternatywę dla innych modeli płatności, które – w przeciwieństwie do modelu DCB – wymagają podania numeru karty płatniczej oraz pobierają środki od użytkownika już w chwili zakupu, podczas gdy w modelu DCB kwota ta doliczana jest do rachunku za usługi telekomunikacyjne. Podkreślić zarazem należy, iż EKŁE nie nakazuje wdrażania żadnych wymagań w zakresie usług fakultatywnego obciążania rachunku (UFOR), natomiast daje państwom członkowskim UE możliwość wymagania od dostawcy usług komunikacji elektronicznej, aby na żądanie abonenta dostawca wyłączył abonentowi możliwość dodawania do rachunku za usługi telekomunikacyjne płatności za usługi realizowane przez dostawców zewnętrznych. Tym samym przepisy projektu PKE w obecnym brzmieniu, w zakresie dotyczącym usług fakultatywnego obciążania rachunku, nie stanowią implementacji Kodeksu, stanowią natomiast krajową inicjatywę wychodzącą ponad wymagania Kodeksu, pomimo maksymalnego poziomu harmonizacji zapisanego w Kodeksie – przypomnieć należy, iż jednym z głównych kierunków implementacji EKŁE przez Projektodawcę – już w ramach nowego procesu legislacyjnego – była wdrażanie zmian wyłącznie wynikających z EKŁE. Dlatego też rezygnacja z wprowadzonej wcześniej zmiany w ramach autopoprawki stoi w całkowitej sprzeczności z tą ideą i wymaga niezbędnej korekty. W przypadku uwzględnienia powyższej zmiany, konieczne będzie również uchylene art. 72 WPKE.

KL/276/71/AM/2024

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy